N. 25.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 27 Marca. V. S. ROKU 1807

S. PETERSBURG VS. d. 15 Marca. Generał infanteryi Xiąże Prozorowski przyimnie się do służby; iakoteż GL. Driesen który będzie umieszczony w armii. Leibgwardyi Izmaylowskiey Kapitan Graf Tyszkiewicz otrzymał rangę Półkownika. Konnego pół u Tatarskiego Kornet Abramowicz został Porucznikiem; Namiestnicy Sobolewski, Safarewicz Kornetami. Maior Morozow będzie kommendantem artylleryi garnizonowey Taganrogskiey. Wymazuią się z rang listy umarli Maior Piatnicki, Ribin, woyska Dońskiego Podpółkownik Woronin. Stanu Konsyliarz Lichomanow dla wieku podeszłego uwalnia się od służby z pensyą dożywotnią całey gaży; na mieyscu iego w banku assygnacyinym zasiądzie stanu konsyliarz Aleksiejew. Archangelskim Gubernatorem cywilnym będzie Aktualny stanu konsyliarz Perfilew. Generał Lieutenant, teraz Aktualny tayny konsyliarz Carewicz Gruziński Mirian zasiadać ma w 3 departamencie Senatu. Gubernski Sekretarz Saweski znayduiący się przy GL. Essen uwolniony od służby, w nadgrodę podiętych trudów, i przez wzgląd, że podczas bitwy stoczoney pod miasteczkiem Ostrołęką znayduiąc się przy tymże GL. utracił prawą nogę od wystrzału armatnego, otrzymuie rangę wyższą, i pensyą dożywotnią całey gaży. Tayny konsyliarz Orenburgski Gubernator cywilny Friesel w nadgrodę trudów podiętych na dobro służby, otrzymał order S. Anny 1 klassy.

W Słobodzko Ukraińskiey Gubernii przez miesiąc grudzień otworzono 3 szkoły powiatowe, w Achtyrze, Sumach, Lebiedynie, przy tym obrządku obywatele tych mieysc rozmaite ofiary czynili w pieniądzach, księgach, domach, na pożytek i wygodę uczących się i nauczycielów.

Ciąg dalszy wypisów z dziennika o woieunych czynnościach armii J. J. Mości będącey pod głownem naczelnictwem Generała Barona Bennigsena, od d. 26 lutego do d. 7 Marca.

D. 26 27 28 lutego woyska Rossyiskie i główna ich kwatera znaydowały się w mieyscach dawnieyszych GL. Płatow doniosł d. 28, iż nieprzyiaciel opuściwszy stanowisko swoie przy wsi Zechern, cofnoł się przez Peterswalde i Gronau do Altenkirchen, i tam się rozłożył. GL. Płatow ścigaiąc ustępuiących napadł dwie niewielkie Francuzów kolumny iazdą wsparte, odpędził, położył wielu trupem na boiowisku, zabrał w niewolę Kapitana, Porucznika, żołnierzy 60. Lecz ponieważ zgromadzał się pod Altenkirchen nieprzyiaciel w sile przewyższaiącey; GL. Płatow osądził za rzecz przyzwoitszą trwożyć onego przez czas nocny.

Generał Lieutenant Graf Tołstoy doniosł, że woyska Dońskiego Maior Seliwanow odebrawszy uwiadomienie iż 4 szwadrony Francuzkiey iazdy pokazały się w osadzie Meskut, wysłał 100 ludzi z półku sobie powierzonego, którzy dognawszy część onych szwadronów nieprzyiacielskich za wspomnioną osadą uderzyli, 20 zabili, w niewolę zabrali 8 huzarów i dragonów. Tegoż dnia przed wieczorem kilka szwadronów iazdy Francuzkiey pokazało się blizko miasteczka Bischofsburg, gdzie pomieniony półk Kozaków był postawiony; w utarczce stoczoney nieprzyiaciel pobity został, poległych z iego strony liczono 30, w niewolę poymano ludzi 11.

D. 1 Marca woyska znaydowały się w dawnieyszém stanowisku GL. Graf Tołstoy doniosł, iż podiazd Kozaków postawiony w Seebur, tamże w blizkości miał rozprawę z nieprzyiacielem, w którey położywszy na placu około 50 Francuzów, zabrał w niewolę Officyera ich i 15 żołnierzy.

D. 2, 3, 4, 5 główna kwatera Rossyiska i woyska stały w Bartensteinie. GL. Płatow doniosł d. 5, iż wysłany od GM. Iłowayskiego Esauła Bohdanow z 200 Kozakami do Wartenberga, po długiey gonitwie z nieprzyiacielem wygnał go z mieysca i ścigał uchodzącego. W tém zdarzeniu raniono przy nim Kozaków 4; Francuzi zaś utraciwszy zabitych wielu cofneli się z Wartenberga do Allenstein.

D. 6 główna kwatera Rossyiska i całe woysko było w dawném stanowisku.

KROLEWIEC d. 7 Marca. D. 3 wieczorem powrócił do miasta naszego Półkownik i Generał Adiutant Monarchy Pruskiego Kleist, który był posyłany do główney kwatery Francuzkiey; tenże dziś rano wyiechał od nas do Memla; zostawił Buonapartego w Osterode. Wczora powrócił tu z S. Petersburga Generał Lientenant Xiąże Bagration, a dziś pośpieszył do główney kwatery Generała Barona Benigsena. Nieprzyiaciel teraz zachowuie się spokoynie. Główna kwatera woysk Rossyiskich znayduie się w Heilsbergu, kwatera GL. Lestoc iest w Melsack, Generała zaś Diricke w Heiligenbeil. Marszałek Massena przeiechał przez Berlin zmierzaiąc do Pruss.

Ostatnia poczta Królewiecka zaniosła gazetę tuteyszą według zwyczaiu do Elbląga; znayduiąca się w tém mieście kommenda Francuzka natychmiast onę zabrawszy, zniszczyć osądziła za rzecz konieczną. Jeszcze w Landsbergu okazali Francuzi swoią ludzkość dla woiennych brańców; zamkneli wszystkich w kościele, nie dawali żadnego pokarmu, tak dalece, iż wielu nieszczęśliwych ludzi z głodu umierać musiało. Ten barbarzyński postępek Francuzów skutkiem był nie żywności niedostatku u nich, lecz iedynie samey złości, ponieważ mięsiwo i inne pokarmy walały się po ulicach; nieprzyiaciel zaś wolał wszystko deptać pod nogami, niż cokolwiek udzielić ieńcom nieszczęśliwym.

W okolicach Frisching pokazało się wielkie mnóstwo Francuzkich dezerterów; posłana tam iest kommenda iazdy Pruskiey i strzelców, ażeby ten lud sprowadziła do nas. Bardzo wielka dezercya żołnierzy nieprzyiacielskich do Gallicyi pokazuie, iak dalece armia Francuzka iest nieukontentowana z teraźnieyszey woyny. Officyer Pruski, który iechał przez Gallicyą,

zapewnia, iż w drodze swoiey widział do 500 Francuzów; sami zaś Austryacy powiadaią, że w przeciągu miesięcy kilku przyszło dezerterów nieprzyiacielskich od 15 do 20 t. Uciekaią zaś całemi kompaniami; liczba ich byłaby większa nieskończenie, gdyby armia Francuzka znaydowała się bliżey granic Gallicyi.

NEAPOL d. 17 lutego. Okręt z Constantinopola do Włoskich portów przybyły wiadomość przyniosł, że w stolicy państwa Ottomańskiego zdarzył się pożar straszliwy którym spłonęło więcey 6 t. domów; w tém nieszczęściu bardzo wiele osob życie straciło: klęska byłaby ieszcze okropnieysza gdyby maytkowie okrętów Europeyskich, które znaydowały się w porcie, nie przyłożyli się dzielnie do wstrzymania szerzących się płomieni, i zgaszenia ognia. Szkoda przez obywatelów poniesiona przechodzi zapewne 20 mill. piastrow. Constantinopol często podobnych klęsk doznaie dla tego naybardziey, że dla pospolitego w tey stronie ziemi trzęsienia, buduią domów naywięcey drewnianych, Turcy zaś podziśdzień ośmielić się nie mogli na użycie narzędzi Europeyczykom tak dawno znaiomych do gaszenia pożaru; zostawuiąc życie i maiątek swóy ślepemu trafowi i przeznaczeniu, przekonani, że ostrożność i ludzka roztropność klęsk przewidzieć i odwrócić mocna nie iest.

Według listów odebranych niedawno z Palermu, obrońca Gaety Xiąże Hesse Philipsthal mieszkaiący w tey stolicy, miał podać Ferdynandowi 4 nowy proiekt wyprawy, którą do Calabryi sam chce przedsięwziąć; do tego dzieła użyte będą naprzod wszystkie woyska Sycyliiskie; liczba ich iest bardzo znaczna i codziennie się pomnaża. Officyerowie kraiowi i zagraniczni ćwiczą pilnie żołnierza. Wspierać będą ziomków naszych Anglicy pod Generałami Fox, Stuart, Moore, których znayduie się blizko 20 t. w Messinie i okolicach; większe posiłki wkrótce spodziewane są z Londynu. Naostatek eskadry Mocarstw sprzymierzonych strzegące dziś Messińskiey ciaśniny, i drugie napełniaiące odnogę Adryatycką. Proiekt Xiążęcia Hesse Philipsthal iaki iest, taiemnica niedocieczona: w Calabryi lądowanie będzie dalszey czy bliższey, albożeż pod naszą stolicą, nikt przewidzieć nie może. Cokolwiek ten rycerz uczyni, Neapolitańczykowie dawnemu rządowi wierni zupełnie są przekonani, i żyią w tey nadziei, że naiezdnik maiąc rozlicznemi przypadkami osłabione siły nie potrafi przeszkodzić lądowaniu, zabronić połączenia się ludu wiernego z posiłkiem spodziewanym, utrzymać w posłuszeństwie kray rozległy, i razem walczyć w polu z nowym nieprzyiacielem.

Francuzkie woyska teraz zachowaią się spokoynie w dawnych stanowiskach: część ich naywiększa iest w Calabryi bliższey i dalszey, iak zostawił Massena wyieżdżaiący do Niemiec. Od tego czasu co się dzieie w prowincyach południowych królestwa nie wiemy; rząd pilnie wszystko ukrywa przed wiadomością powszechną. To iednak pewna, że Francuzcy wodzowie dotąd nie przystępowali ieszcze do obleżenia dawno zapowiedzianego twierdz Reggio i Scylla, które owszem Anglicy zmacniać nie przestaią w spokoyney chwili. Zamek Amantea nieprzyiaciel kilka razy szturmował, zawsze bez skutku żadnego; pod tym Calabrowie, tronowi wiernieysi za pomocą Anglików zrobili oboz oszańcowany, maiąc stałe przedsięwzięcie bronić się do upadłey.

Nieprzyiaciel czeka troskliwie zagaienia nowey kampanii; wie o wzroście sił przeciwnych, swoie zaś upadaiące widzi; słychać nawet, że 25 t. Francuzów z armii Józefa Buonaparte wybranych ma wkrótce ruszyć do Weneckich obozów do większey potrzeby. Żadne iuż posiłki od czasu dawnego nie przychodzą ze Francyi i Włoch północnych, oprócz młodzi nowozaciężney, która połki dość uszczuplone woyną i chorobami ma dopełnić. Cieszemy się od nieiakiego czasu spokoynością w domu kwitnącą; o przypadkach i rozboiach nadzwyczaynych nie słychać; lecz któż wie iak długo w tym stanie będziemy.

CONSTANTINOPOL d. 20 lutego. Admirał Louis oddalaiąc się z portu naszey stolicy do Dardanelskiey ciaśniny z eskadrą Angielską, zostawił tu fregatę Endymion na którą udawszy się poseł Brytańni W. Arbuthnot popłynoł ku wyspie Tenedos, i z tego mieysca zaczoł kommunikacye dyplomatyczne z Kapitanem Baszą; co się w nich zawiera niewiadomo. Mustafa Bairaktar otrzymał od Porty wielkorządztwo Silistryi i trzytulne Baszowstwo; przyłączył się do niego z ludem swoim Kadri Aga znaiomy naczelnik rozbyników, z któremi tak długo niszczył Romelią i Bulgaryą, wypowiedziawszy posłuszeństwo Sułtanowi.

STRASBURG d. 25 lutego. W miesiącu przeszłym odebrawszy rozkaz Napoleona Senat zalecił wybrać 80 t. młodzieńców do konskrypcyi woyskowey w roku teraznieyszym należących, nie czekaiąc nawet miesiąca Września, według dawnego zwyczaiu; z tey liczby 60 t. iść do obozów Pruskich na dopełnienie regimentów uszczuplonych w kampanii krwawey; o t. powinno było udać się do Marszałka Kellermana, i rezerwę składać. Dziś odmieniło się wszystko: nowy rozkaz od rządu przysłany do Prefektów departamentowych przepisał, ażeby te 20 t. młodzieńców nie szli do rezerwy, lecz prosto do obozów Pruskich i Włoskich z pośpiechem iak naywiększym ciągnęły.

ROCHELLE d. 16 lutego. Długo nadbrzeżney Francyi mieszkańce pamiętać będą okropny przypadek niedawno zdarzony w bliskości portu naszego. Z Bordeaux do Brestu często rząd sprowadza liczne statki ładowne winem, zbożem owocami, wszelką żywnością, drzewem, i różnemi potrzebami dla flot swoich, które w Brest, Orient, Rochefort, i drugich portach nad kanałem Manche leżących uzbraia. Chociaż Anglicy pospolicie w tych stronach krążą, kommunikacya iednak nigdy prawie nie iest przecięta; przy małey straży statków zbroynych bogate flottylle zawiiać zwykły na mieysce przeznaczone tym łatwiey, że nieprzyiaciel do niebezpiecznego dla skał i mielizn brzegu śmiało zbliżać się nie może, Francuzcy zaś sternicy z codziennego doświadczenia mieysc świadomi, znayduią tamże bezpieczne w przypadku schronienie. Samych tylko im nawałności morskich lękać się trzeba, iak pokazał przypadek, który opisywać mamy.

Płyneła z uścia rzeki Garonne do portów północney Francyi flotta 80 żaglów licząca; znayduiąc się iuż w okolicach naszych, naprzód cierpiała zupełną ciszę która iey nie dozwoliła przez czas długi w drodze postępować, ta wkrótce przemieniła się w naystrasznieyszą burzę. Okręta ku brzegom zapędzone roztrącały się o skałę, inne osiadły na mieliźnie, inne ieden o drugi uderzone gineły.

8 Ładownych wódką, winem, octem oliwą, mydłem woda połamane wyrzuciła na brzeg pod Arbert, 5 z ludźmi i ładunkiem poszło na dno morskie; o innych wielu niema żadney wiadomości, tych naybardziey, które unikaiąc obecney zguby na głębinę iść wolały. Pośrod tey klęski, gdy rozlegało się powie-

trze żałośnym krzykiem tonących ludzi, los zdarzył, że 2 celnicy na brzeg przybyli; i widząc co się dzieie, natychmiast bez namyślania się przedsię biorą dać ratunek nieszczęśliwym. Udali się więc do okrętu między skałami rozbitego, którego ułomków trzymali się 3 maytkowie. Z oczywistem życia niebezpieczeństwem staneli na mieyscu, i zabrawszy 2 ludzi płyną ku brzegowi; po trzykroć porywały ich bałwany; lecz wielka umieiętność pływania z złey toni wyrwała; udali się powtórnie do owego okrętu, i trzeciego maytka podobnym sposobem na brzeg sprowadzili; wielu innych ratunek był niepodobny. Rząd o wszystkiém uwiadomiony, pochwalił celników, i imiona ich ogłosić kazał w całym kraiu wystawuiąc za przykład; są zaś Jan Mairé Piotr Giot.

STOCKHOLM d. 23 lutego. Fregaty Szwedzkie Camilla i Freia z korwetą Geddan niedawno z portów Ysted i Carlscrony wysłane, po krótkiey żegludze zawinęły do Perth na wyspie Rugen i niemieszkaiąc wysadziły na ląd bataliony regimentów pieszych Upland, Nericia, Wermeland, przeznaczone do bronienia przeciwko Francuzom Pomeranii Szwedzkiey i stolicy iey Stralsundu. wkrotce potém wspomniane statki zabieraiąc służące dotąd w Pomeranii regimenta Calmar i Cronburg, wychodzą pod żagle, i trafiaią szczęśliwie do Carlscrony. Żegluga nie iest daleka i trudna w inney porze roku; lecz w zimowey pełna niebezpieczeństw, i nigdy prawie doświadczona nie była od Szwedów; dla tego więc o niey uczyniliśmy wzmiankę, ponieważ tym sposobem rząd chciał oddać sprawiedliwość śmiałości przezorney i doskonałości Officyerów użytych do wyprawy. W Stralsundzie i wyspie Rugen znayduią się teraz 24 statki od flottylli naszey, które z korzyścią użyte będą przeciw nieprzyiaciołom, gdyby stolicę Pomeranii dobywać mieli. co iednak przed wiosną nie nastąpi zapewne; wtenczas Gustaw Adolf nie omieszka przesłać oblężonym posił i znacznieysze w żołnierzu lądowym i zbroynych okrętach, które zniszczą zamysły przeciwników.

STRALSUND d. 21 lutego.. Miasto nasze zewsząd lądem opasane iest zdaleka strażami woysk Francuzkich., które iednak nie przystępuią do oblężenia porządnego. Mortier oddalił się z Pomeranii do Pruss, zostawiwszy cokolwiek ludu w Anclam. podobnym sposobem uczyniły woyska Badeńskie, oddalaiąc się za nim od Colberga ku wschodowi. Garnizon Szwedzki obficie iest opatrzony we wszelki potrzeby; żołnierze są zdrowi, i pełni gorliwey chęci walczenia z nieprzyiacielem, gdyby tylko zdarzyła się do tego sposobnosć. Król Gustaw Adolf niedawno rozkazał, ażeby Generał Gubernator Pomeranii Essen był oraz naywyższym u nas kommendantem woysk Szwedzkich. Generał Lieutenant Armfeldt będzie iego namiestnikiem, G. Adiutant Peyron kommendantem twierdzy.

PARYZ d. 24 lutego. Didelot wyznaczony iest posłem Francuzkim u dworu Duńskiego na mieyscu G. Victor, którego do armii wezwano. Pałac tuteyszy Louvre wyrokiem rządowym zupełnie odtąd bez podziału żadnego, naukom i kunsztom iest poświęcony: w tym gmachu złożone i zachowane będą, cokolwiek u nas mamy zabytków starożytnych, i naydroższych płodów rozumu ludzkiego. Ażeby ten zbior od wszelkiego przypadku od ognia mianowicie został bezpiecznym, nikomu odtąd w Louvre nie godzi się mieszkać; mieszkaiący teraz odebrali zalecenie szukać innego siedliska: postawione są straże nad zwyczay dawny liczniey sze, opatrzone narzędzia do zgaszenia przypadkowych pożarów służyć maiące. Tu pomieszczona będzie biblioteka publiczna, gabinet medalów, gallerya obrazów, naypięknieysze posągi; gabinet wielki historyi naturalney, kleynoty skarbowe, i tym podobne rzeczy. W bibliotece publiczney liczą teraz 300 tysięcy ksiąg drukowanych, 70 tysięcy rzadkich rękopismów, 200 t. kupfersztychów, 40 tysięcy medalów bronzowych, 30 t. złotych 80 tysięcy srebrnych. Obrazów, posągów niewiadoma liczba; każdemu wiadomo, że zbior ten wielki uformowaliśmy podczas rewolucyinych woien we Włoszech i innych kraiach.

FRANKFORT d. 25 lutego. Wiadomości z kraiów Meklenburgskich odebrane upewuiaią, że Francuzi na obywatelów narzucili kontrybucyą 6 millionów franków wynoszącą; nadto ieszcze dostarczyć powinni do obozu 1500 dobrych koni, tyleż wołów karmnych i 100 t. par trzewików, ulgi żadney spodziewa się niepodobno; zkąd łatwy wniosek, w iak smutnym dziś stanie znaydować się muszą prowincye Niemieckie orężem nieprzyiacielskim zaięte, albowiem wszystkie bez wyłączenia równy ciężar znoszą. W Hamburgu i miastach Anzeatyckich kommenderuiący Marszałek Brune zaczoł urzędowanie swoie od narzucenia na obywatelów rekwizycyi 35 t. żołnierskich mundurów z własnego sukna.

Wiadomo że miastu i Cyrkułowi Wrocławskiemu zaraz po kapitulacyi podpisaney kazano zapłacić kontrybucyą 18 millionów franków; z ogromney summy Generał Gubernator Dumuy obiecał potrącić; 1 1500 koni które do armii trzeba dostarczyć, 2 750 t łokci płótna 3 150 t. par trzewików 4 110 t. łokci sukna 5 180 t. łokci materyi potrzebnych do mundurów, za prędkie uskutecznienie rekwizycyi uciążliwey odpowiadać będą kupcy suknem handluiący i utrzymuiący płócienną fabrykę w Szląsku górnym. Chociaż G. Vaudamme przy kapitulacyi wszystkim urzędnikom cywilnym Króla Pruskiego pozwolił na mieyscu zostać, i pełnić obowiązki przyięte, ci iednak poźniey widząc co się dzieie w kraiu, obieraią w znaczney części życie utaione; tak między innemi zrobił Graf Hoym Minister zarządzaiący prowincyą Szląską, który oddalił się na mieszkanie do miasta Liegnitz.

LIPSK d. 22 lutego. Dywizya woysk Saskich mocą ostatniego traktatu wysłana do obozu Francuzkiego pod kommendą GL. Polentz nie wynosi nad głów 6 t. Badeńskie z okolic Stettina Colberga odciągnowszy poszły do Gdańska. Garnizon tego miasta częste i pomyślne wycieczki czyni przeciw nieprzyiaciołom w okolicach rozłożonym, nie dozwalaiąc im zbliżyć się do murów; znalezionych między ieńcami rodowitych Prussaków rozstrzelano w mieście iako zbiegów.

Politycy nasi zastanawiaiąc się nad woyną teraznieyszą upatrzyli wielką różnicę oney od woien dawnieyszych. Gustaw Adolf Król Szwedzki przychodząc na wybawienie Rzeszy Niemieckiey, nie miał nad 30 t. żołnierza; tenże w rozprawie ostateczney pod Lutzen z wodzem Austryackim Wallensteinem nie liczył nad 24 t. zbroynego ludu. Fryderyk W. pod Rosbach tryumfował z 20 t. pod Leuthen z 27 t. Dzisieyszey woynie podobną chcąc w dzieiach upatrzyć wspomnieć trzeba czasy Cirusa i Cresusa, Xerxesa, i tym podobnych woiowników tak niezliczone woyska z obustron do boiu stawiono.

Niedawno służby Pruskiey GL. Hirschfeld do Cy-

tadelli Magdeburgskiey pod ścisłą strażą przez Francuzów zaprowadzony został; obwiniaią go nieprzyiaciele, iż będąc ieńcem u nich utrzymywał z ziomkami swemi korespondeucyą podeyrzaną. Przez Berlin wiadomość odbieramy, że w ostatnich bitwach Marsza ek Augereau i G. Hautpoult ciężko są ranieni, Corbineau Dahlman, Cesar Berthier Drouet zabici. Przed kilko dniami Prussacy w liczbie 400 zgromadzeni w Szląsku nagle uderzyli na miasto Crosseu, w którém Bawarskie woyska skład swóy miały pod zasłoną 150 ludzi; ci wszyscy w niewolę poszli, samego tylko wyiowszy kommendanta ich Wichel. Uwiadomiony o tym przypadku G. Minuzzi liczniejszą iazdy i piechoty dywizyą posłał w te strony. Położenie teraznieysze wodza woysk Pruskich w Szląsku Xiążęcia Anhalt Pless nie iest wiadome, iakoteż skutek oblężenia twierdz Neysse i Cosel; Glatz i Silberberg dotąd nawet opasane z daleka nie były; następca tronu Bawarskiego z Warszawy do Wrocławia przybył.

180 Officyerów woysk Hesse Casselskich zamknięto w twierdzy Luxembourg, którzy pod żadnym pozorem uwieść się nie dali do odstąpienia służby Elektora swoiego i przyięcia Francuzki y: wszyscy inni w drugich mieyscach podobno wkrótce będą osadzeni ponieważ ieszcze żaden nie zapomniał co panu i oyczyźnie iest winien. Porucznik Pruski, który poymał G. Victor, w nadgrodę otrzymał rangę Maiorowską. Między miastami Stralsund, Colberg, i Gdańskiem ustanowiono pocztę morską: użyte do tego statki lekkie nie oddalaiąc się od brzegów utrzymuią dotąd kommunikacyą prawie codzienną bez żadney przeszkody, nieskończenie dla wszystkich stron pożyteczną i i wygodną.

LONDYN d. 16 lutego. Na wniosek Ministra Tomasza Grenville niższa izba Parlamentu postanowiła w roku terazniejszym utrzymać 130 t. maytków, 29 t. morskich żołnierzy, czego dotąd na żadney woynie Anglicy nie czynili; wydatek na ten lud będzie następuiący; rok u nas dawnym zwyczaiem dzieli się w służbie na 13 miesięcy: każdy maytek i żołnierz na miesiąc bierze żołdu w gotowiznie 37 Szylingów, co na flottę całą przez rok wyniesie 3 mill. 820 t. FS. na żywność dla nich 4 milliony FS. na odzienie, budowlę okrętów, ich oporządzenie i naprawę 5 mil ionów FS. na morską artylleryą 320 t, FS. wszystko wynosi więcey 13 milionów FS.

Król z całą familią przybył na ciągłe iuż mieszkanie w stolicy naszey; przed kilko dniami na radzie tayney odbierał przysięgę Xiążęcia Norfolck wyznaczonego wielkorządca Hrabstwa Sussex; po którey rozkazał Arcy Biskupowi Canterbury wygotować modlitwę, która będzie czytana po wszystkich kościołach w dzień powszechnego nabożeństwa i postu, ażeby Pan zastępów błogosławić raczył broni naszey.

W izbie wyższey Lord Hawkesbury pytał się Ministrów, ieżeli czyniąc zadość uchwałom Parlamentowym, zrobili odezwę do Mocarstw, których poddaństwo utrzymuie handel Murzyński, i społnie z niemi obrali iakie środki do przerwania onego. Odpowiedział Lord Grenville. Pięć iest Mocarstw, których poddani handlem Murzyńskim bawić się zwykli. Portugallia, Stany Amerykańskie, Francya, Hiszpania, Hollandya. Rządowi Francuzkiemu podawaliśmy propozycye podczas ostatnich negocyacyi o pokoy, żadnych Portugalczykom, Hol endrom Hiszpanom: w traktacie podpisanym z Ameryką iest artykuł ściągaiący się do handlu Murzyńskiego, który znosiemy Anglicy.

Tegoż czasu w izbie niższey Lord Castlereagh prosił Ministrów, ażeby wyraźnie donieśli Parlamentowi, iaki dziś iest stan armii lądowych narodu naszego, i iak pomyślny skutek wziéły proiekta od izby przyięte Windhama, względem uzbroienia się nowego; bo ieżeli rzecz poszła przeciw nadziei, czas iest teraz omyłkę naprawić, ażeby narodu nieprzyiaciel kiedy nie znalazł nie gotowego do obrony. Powstał sam Windham, i oświadczył, że polityczne względy nie dozwalaią Ministrom przynosić do izby dowodów na pismie względem prawdziwego stanu potęgi narodowey; który naybardziey przed nieprzyiacielem ukrywać trzeba, mianowicie, iakie półki i dywizye, gdzie na iakiém mieyscu są rozłożone, iaką milicyą w potrzebie zmocnione być mogą; lecz w ogólności zaręczaią Ministrowie, że ich proiekta wzięły skutek naypomyślnieyszy, o czém donieść nie zaniedbaią, skoro uczynić będą mogli bez niebezpieczeństwa dla kraiu.

Od nieiakiego czasu wiele regimentów Jrlandzkiey milicyi dobrowolnie ofiarowało się służyć, gdzie każe narodu potrzeba; o czém uwiadomiona izba niższa, ułożyła proiekt do prawa pozwalaiący Królowi takie regimenta w liczbie niezamierzoney, nawet wprowadzać do Anglii, ieśliby kiedy obecność ich koniecznie potrzebną była na odparcie naiazdu nieprzyiacioł naszych. Ten proiekt po zwyczayney przewłóce i potróyném czytaniu póydzie do izby wyższey, i bez wątpienia w prawo zostanie zamieniony.

Stan handlu Angielskiego w okolicznościach teraznieyszych iest iedynym przedmiotem powszechney troskliwości. Wiadomo co Król nie dawno przepisał względem zamknięcia nieprzyiacielskich portów. Reprezentant Perciwal podał izbie niższey na rozwagę, czyli ten rozkaz był koniecznie potrzebny, czy iest dostateczny, z polityką i dobrém Anglików zgodny; i czyli będzie zdolny odwrócić od narodu naszego stratę, którą zapowiada onemu podobny względem nas postępek nieprzyiacioł: nakoniec czyli tym sposobem nie obraziemy sprzymierzeńców naszych i Mocarstw obojętnych, które nie należąc do woyny, żeglugę wolną utrzymać zapewne pragną. Co ieśli się dowiedzie, powinnością będzie Parlamentu podać uwagi swoie tronowi. Lord Howick mówił, że to roztrząsanie ustawy Królewskiey na nic się nie przyda, iednak izba proiekt od Percivala podany roztrząsać wkrótce postanowiła.

Niedawno przybył z Paryża goniec Amerykański do Pełnomocników RPtey Monroe i Pinckney. Donosi poseł Armstrong, że od rządu Francuzkiego odebrał uręczenie, iako statki Amerykanskie idące prosto z portów oyczystych do Angielskich zatrzymywane być nie maią, i te które z Anglii do Ameryki prosto płyną, lękać się korsarzów nie powinny; lecz ieżeli zawiną do innych portów; podpadać będą przepisom wydanym d. 21 listopada r. 1806.

Listy odebrane z Bostonu potwierdzaią wiadomość dawnieyszą, że Hiszpania na przedaż prowincyi Floridy Amerykanom zezwoliła: summa nie iest wiadoma, razem Amerykanie z kommissarzami od Króla Katolickiego wyznaczonemi naznaczyć powinni granice pewne między Louisianą, Floridą, i osadami Hiszpańskiemi, ażeby napotém żadne iuż spory zayść nie mogły. Tak więc Amerykanie z nami i Hiszpanią pokoy zachowali. Prowincya Louisiana dziś nie liczy mieszkańców białych nad 50 t. Uchwała zabraniaiąca wprowadzać Angielskie towary do portów Amerykańskich pewnie iest zawieszona od Kongressu, co Senat na przełożenie Prezydenta Iefferson w prawo zamienił.